

१ कपो पु० शब्दरत्नविही । इति शयधनयुते ति० ।

महाधातु पु० कर्म० । कर्णं शब्दच० । [नद्याञ्च ।

मलानदी स्त्री० । शोडदेगखे नदीभेदे २ सद्युद्गामिन्यां

महानन्द पु० महान् अतिदृढत्वं श्रानन्दो यत्न १ मोक्षे

हला० कर्म० । २ अतिशयानन्दे पु० “माघमासस्य या एका

नवमी लोकपूजिता । महानन्देति सा मोक्षेत्युक्तायां

१ माघशुक्लनवम्यां ४ चरायां राजनि० ५ नदीभेदे च स्त्री० ।

महानन्दि पु० कपो क्षान्तकरस्य महापद्मनूपभेदस्य

पितरि ।

मरानवमी स्त्री कर्म० । आश्विनशुक्लमधिकायां “ततोऽतु

नवमी यस्यात् सा महानवमी कृता” इत्युक्तायाम्

आश्विनशुक्लनवम्याम् ।

महानस न० महदना संघायाम् अच् । पाकस्थाने अमरः ।

महानाटक न० दृश्यकाव्यनाटकभेदे “एवमेव यदा सर्वैः

पताकास्थानकैर्युतम् । अद्वैत दशभिर्धरा महाना-

टकमूचिरे” । सा इ पु० । २ हनुमन्नाटके च ।

महानाद पु० स्त्री० महान् मादोऽस्य । १ गजे स्त्रियां ङीष् ।

२ गर्जने च मेदि० ३ सिंहे पु० स्त्री० स्त्रियां ङीष् ४ कर्णे च

हेमच० । ५ छन्द्रे पु० स्त्री० राजनि० स्त्रियां ङीष् ।

६ कण्ठवाद्ये पु० हारा० । कर्म० । ७ महति शब्दे च ।

महानिद्रा कर्म० । मरणे जटा० तत्त पुनः प्रत्युत्थाना-

भावात्तथात्वम् ।

महानिम्ब पु० कर्म० । (चोडातिम) दन्तभेदे रत्नमा० ।

महानिशा स्त्री “महानिशा तु विज्ञेया मध्यमप्रहरद्वये”

इत्युक्ते रात्रिर्मध्यमप्रहरद्वये ।

महानील पु० कर्म० । १ शृङ्गराजे २ मणिभेदे “यत्तु वर्षस्य

भूयस्त्वात् क्षीरे शतयुषे स्थितः । नीलतां तदुयात् सर्वं

महानीलः स उच्यते” गरुडपु० ७२६ अ० १ नागभेदे

मेदि० ४ महाजम्बास्य राजनि० ५ तन्त्रभेदे न० ६ भीमा-

परमजितायां स्त्री राजनि० गौरां ङीष् । [शब्दर० ।

महानुभाव पु० महाननुभाव आशयो यस्य । “महाशये

महापञ्चमूलक न० दृढत्वपञ्चमे । “दिलोऽग्निमन्यः शस्त्रे-

नाकः काश्मर्यः पाटला तथा । सर्वेस्तु मिलितैरेतैः

स्यान्महापञ्चमूलकम्” राजनि० ।

महापञ्चविध “महद्वैष्य कालकूटस्य सुस्तको वतमनाभकः ।

शङ्खकर्णेति योगोऽयं महापञ्चविधमिधः” इत्युक्ते

पञ्चविधे विधे ।

महापत्रा स्त्री महत् पत्रमस्याः । महाजम्बूद्वये रत्नमा० ।

महापथ पु० कर्म० । १ राजमार्गे हेमच० । २ हिमालयोत्तरस्थे

३ खगोरोहणपथे च ।

महापद्म पु० कर्म० । १ अटनागमध्ये नागभेदे हेमच० २ कुबेरस्य

निविभेदे जटा० “यवुदपञ्चं खर्वनिखर्वमहापद्मेति”

लीलावत्युक्तायाम् ३ अयुतकोटिसंख्यायां ४ तत्संख्यान्विते

न० ५ नृपभेदे महानन्दिभूते च ६ शुक्लपद्मे रत्नमा० ।

महापातक न० “ब्रह्महत्या चरापानं स्त्रियं गुर्वङ्गनागमः ।

महान्ति पातकान्याहुस्तत्संघर्ष पञ्चमः” इत्युक्तेषु पञ्चसु

पातकेषु महापापमयत्न ।

महापिण्डीतक पु० कर्म० । कृष्णवर्णे विपुलमदनद्वये राजनि०

महापीलु पु० कर्म० । मधुपीलौ राजनि० अतिमधुरत्वात्तस्य

हि महत्त्वम् ।

महापुराण न० न० “सृष्टिचापि विवृष्टिश्च स्थितिस्तोषाञ्च

पालनम् । कर्मणां वाचना वाक्तां मनूनाञ्च क्रमेण च ।

वर्णनं प्रलयानाञ्च मोक्षस्य च निरूपणम् । अत्कीर्तने

हरेरेव देवानाञ्च प्रथक् प्रथक् । महापुराणं विज्ञेय-

मेकादशकलणम्” ब्रह्मवै० ज० १२२ अ० इत्युक्तमण्ये

व्यासप्रणीते पुराणभेदे ।

महापुरुष पु० कर्म० । १ अत्र नरे २ नारायणे च । “वन्दे

महापुरुष । ते चरणारविन्दमिति भागवतम् ।

महापुरुषदन्ता पु० महापुरुषस्य विष्णोः दन्ता इव मह-

त्वात् मूलान्यस्य । गतमूलाम् रत्नमा० ।

महापुष्पा स्त्री महत् यन्त्रपुष्पत्वेन प्रगल्भा, पत्रपेक्षया

दृढत्वं वा पुष्पं यस्याः । अपराजितायाम् शब्दच० ।

महाप्रलय पु० कर्म० । ब्रह्मणो दिनावसाने जायमानः

सर्वभूतक्षयः प्रलयः तंस्त्रैव स्वमानेन शतवर्षांस्रसाने जाय-

मानस्तु महान् प्रलयः १ तस्मिन् २ तदुपकल्पिते जन्म-

द्वयानधिकरणभूते काले च । ३ अन्यभावानधिकरणी-

भूते काले इत्यन्ये । तत्प्रमाणाभाव इति नव्यनैयायिकाः

महाप्रसाद पु० “पादोदकञ्च निर्माल्यं नैवेद्याञ्च विशेषतः ।

महाप्रसाद इत्युक्ता याज्ञं विष्णोः प्रयत्नतः” इत्युक्ते

१ दीवनेनैवाद्यो २ विपुलमसन्नतायाश्च ।

महाप्राण पु० स्त्री महान् ब्रह्मकायस्यायित्वात् अष्टः प्राणो

यस्य । १ द्रोणकाके राजनि० स्त्रियां ङीष् कर्म० । २ व-

र्णाक्षारणस्य वाक्तायामभेदे स च अग्न्यद्वितीयचतुर्वर्णानां

शपथहीनाश्चक्षुरणमयत्नः तेषाश्चक्षुरणे हि प्राणवायो

भूयान् प्रयाथ इति तेषामपि महाप्राणत्वप्रचारात् ।

महाफल पु० महत् पत्रापेक्षया दृढत्वं फलमस्य । १ विल-